

Educació en el temps lliure de nens i joves**2012/2013**

Codi: 101683

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500260 Graduat en Educació social	827 Graduat en Educació social	OT	0	0

Professor de contacte

Nom: Tomas Peire Fernández

Correu electrònic: Tomas.Peire@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

Aquesta assignatura s'inscriu en el marc del Grau d'Educació Social amb l'objectiu de dotar l'alumnat dels criteris i els recursos per a entendre la complexitat i el potencial educatiu del temps de lleure i els recursos per a organitzar activitats recreatives d'interès en diversos àmbits socials i per a diferents edats. L'assignatura pertany a la menció: Educació de nens i joves. Manté relació de continuïtat amb l'assignatura de tercer Educació de nens i joves.

Objectius formatius de l'assignatura:

- Conèixer el marc actual de referència de l'educació en el lleure.
- Estudiar les influències de la globalització i de les indústries de l'oci pel que fa a les propostes de lleure.
- Estudiar l'evolució històrica i conceptual del temps de lleure.
- Conèixer els àmbits del temps de lleure i les actuacions i intervencions educatives possibles.
- Analitzar les possibilitats del lleure com a eina de prevenció i actuació davant conductes de risc.
- Conèixer diferents recursos per a la implementació de programes de lleure: activitats i institucions que s'hi dediquen.
- Experimentar en la pràctica activitats de lleure basades en: el joc, el teatre, la dansa, l'esport, el circ, activitats en el medi natural, etc.
- Conèixer i saber aplicar criteris, metodologies i recursos per al disseny de programes educatius de lleure per a nens i joves.

Competències

- Adoptar una actitud i un comportament ètic i actuar d'acord als principis deontològics de la professió.
- Analitzar l'organització i gestió d'institucions socioeducatives.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.

- Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-se de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua
- Dissenyar de manera articulada plans, programes, projectes, activitats i tasques en diversos contextos socioeducatius.
- Dominar els coneixements teòrics i aplicats de les diferents Ciències de l'Educació que li permetin desenvolupar la capacitat d'anàlisi i observació de la realitat social i educativa
- Fomentar l'autonomia dels participants i buscar un equilibri entre les seves funcions com a orientador, facilitador i promotor de la dinàmica socioeducativa.
- Mantenir una actitud de respecte al medi (natural, social i cultural) per fomentar valors, comportaments i pràctiques sostenibles, que atenguin a la igualtat de gènere, equitat i respecte als drets humans
- Respectar la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els aspectes deontològics de l'educació social en l'àmbit de la infància i adolescència.
2. Analitzar les disfuncions que es produeixen en el desenvolupament de la infància i adolescència en risc com a conseqüència de situacions de desestructuració social i familiar.
3. Analitzar si les polítiques i intervencions de protecció respecten els drets dels infants.
4. Cercar i elaborar informació de forma autònoma.
5. Conèixer el funcionament específic de les institucions dedicades a la infància i l'adolescència.
6. Conèixer els factors de risc social en la infància i adolescència.
7. Conèixer la diversitat i pluralitat d'idees, persones i situacions que configuren una comunitat.
8. Conèixer la legislació específica que afecta la protecció a la infància i adolescència en risc.
9. Desenvolupar estratègies per fomentar processos de resiliència.
10. Dissenyar i aplicar intervencions específiques per a la infància i adolescència en risc.
11. Dissenyar i regular espais d'aprenentatge en contextos de diversitat i que atenguin a la igualtat de gènere, a la equitat i al respecte als drets humans que conformen els valors de la formació ciutadana.
12. Identificar els trets de neutralitat i imparcialitat en els processos de mediació reals o simulats.
13. Lliurar en temps i forma les activitats proposades.
14. Mantenir una actitud de respecte, pràctiques i comportaments que atenguin a la diversitat i igualtat.
15. Organitzar el treball de forma estructurada en relació a les demandes.
16. Participar en els debats, respectant les altres opinions i idees.
17. Saber expressar oralment i per escrit les seves idees i coneixements amb suficient fonament teòric i argumental.
18. Saber relacionar-se (empatitzar) amb les diferents opcions ideològiques i vitals que integren les comunitats.

Continguts

1.-Delimitació conceptual dels termes implicats. (4 h.)

1.1.-Treball; Temps lliure; Temps de lleure; Oci.

1.2.-El naixement de les indústries de l'oci.

1.3.-Creació de llocs de treball dins de l'àmbit de l'oci (les possibilitats de l'educació social a la formació de professionals de l'oci).

1.4. Transcendència educativa del temps de lleure.

2.-Història de l'oci i de la Pedagogia del Lleure. (4 h.)

2.1.-Evolució històric-social del concepte de lleure i oci.

2.2.-Autors rellevants dins de l'àmbit de l'educació en el lleure.

3.-Pedagogia del Lleure. Objecte, principis, medis educatius i àmbits d'intervenció específics: institucions, programes de lleure i estratègies d'intervenció educativa. (16 h.)

3.1.-Institucions dedicades a l'àmbit del lleure a Catalunya. Repàs a l'estat de la qüestió.

3.2.-Possibilitats educatives dels programes de lleure a diferents àmbits d'intervenció. Infància i joventut. Els casals i els casals d'estiu; Els centres cívics.

3.3.-L'acció preventiva de l'educació en l'àmbit del lleure.

3.4.-Les estratègies d'intervenció educativa.

3.5 Noves oportunitats pel lleure.

4.- Activitats de lleure basades en: el joc, el teatre, la dansa, l'esport, el circ, activitats en el medi natural, etc. (24 h.)

4.1 Fonamentació pedagògica del lleure a través de l'activitat física: joc, teatre, dansa, esport, circ, activitats en ambients naturals.

4.2 Modalitats d'activitats físiques adients a l'àmbit del lleure: joc, teatre, dansa, esport, circ, activitats en ambients naturals.

4.3 Recursos, institucions, entitats que es dediquen a les activitats físiques en l'àmbit del lleure: joc, teatre, dansa, esport, circ, activitats en ambients naturals.

4.3 Programació i organització d'activitats físiques en l'àmbit del lleure: joc, teatre, dansa, esport, circ, activitats en ambients naturals.

Metodologia

El protagonista en el procés d'ensenyament aprenentatge és l'estudiant i és sota aquesta premissa s'ha planificat la metodologia de l'assignatura tal i com es mostra en el quadre que hi ha a continuació:

Activitat	Hores	Metodologia	Resultats Aprenentatge
Classes presencials teòriques	20	Exposicions per part del professorat dels continguts i qüestions bàsiques del temari. Es realitza amb tot el grup classe i permet l'exposició dels principals continguts a través d'una participació oberta i activa per part dels estudiants. Dinàmiques de grup a partir d'estudis de casos i exercicis pràctics a realitzar a l'aula	RG 1.1. RG 2.2. RE 5.1.1.
Classes presencials pràctiques	25	Sessions de treball pràctic supervisat pel professorat on mitjançant anàlisi de documents, resolució de casos, activitats físiques o altres activitats, s'aprofundeix en els continguts i temàtiques treballades en les sessions teòriques. Anàlisis d'activitats contextualitzades en àmbits reals de lleure infantil i juvenil. Observació, experimentació i valoració de les experiències. Coneixement de programes socioeducatius en l'àmbit del lleure.	RG 3.4 RE 2.1.1. RG 3.1.

Aprentatge autònom	75	Treball de l'alumne a partir de lectures proporcionades pel professorat per comentar a les sessions presencials. Treball sobre un dels blocs temàtics del programa	RG.1.1. RG2.1. RG2.2.
Supervisades	22	Tutories de seguiment del treball autònom	
Avaluació	8		

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes presencials pràctiques	25	1	5, 6, 9, 10, 12, 15, 16
Classes presencials teòriques	20	0,8	4, 6, 11, 12, 13, 14, 15, 18
Tipus: Supervisades			
Activitats supervisades	22	0,88	1, 4, 7, 11, 12, 14, 15, 16, 18
Tipus: Autònomes			
Aprentatge autònom	75	3	2, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 17

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà al llarg de tot el curs acadèmic mitjançant les activitats que es mostren en la graella que hi ha a continuació. L'assistència a les classes presencials de l'assignatura és obligatòria.

Activitat d'Avaluació	% de la nota	Resultats Aprenentatge
Proves de control dels continguts teòrics.	50%	RG 3.4 RE 2.1.1.
Portafoli d'evidències de les sessions pràctiques desenvolupades.	50%	

Per poder superar l'assignatura s'han d'aprovar cadascuna de les dues parts, la part teòrica i la part pràctica.. La nota final serà la mitjana obtinguda.

L'assistència a classe és obligatòria: l'estudiant ha d'assistir a un mínim d'un 80% de les classes teòriques i

pràctiques, en cas contrari es considerarà no presentat.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Proves de control dels continguts teòrics. Portafoli d'evidències de les sessions pràctiques desenvolupades.	50%	4	0,16	1, 4, 9, 10, 11, 13, 15
Proves de control dels continguts pràctics.	50%	4	0,16	5, 7, 12, 16, 18

Bibliografia

- .- CALVO, A. (2002): La animación sociocultural. Una estrategia educativa para la participación. Ed. Alianza; Madrid.
- .- CEMBRANOS (coord.) (2003) La animación sociocultural: una propuesta metodológica. Editorial Popular; Madrid. (1ª edición de 1988)
- .- CUENCA, M. (2004): Pedagogía del ocio: Modelos y propuestas. Edita: Universidad de Deusto; Bilbao.
- (2000): Ocio humanista. Dimensiones y manifestaciones actuales del ocio. Edita: Universidad de Deusto; Bilbao.
- .-FRANCH, J.- MARTINELL, A. (1994): Animar un centro de educación social. Paidós, Barcelona
- .- GARCÍA, M. y MADARIAGA, A. (2002)(Eds.): Ocio para todos. Reflexiones y experiencias. Edita: Universidad de Deusto; Bilbao.
- .- GILLET, J.C. (2006): La animación en la comunidad. Un modelo de animación socioeducativo. Ed. Graó; Barcelona.
- .- LLENA, A. y PARCERISA, A. (2008): La acción socioeducativa en medio abierto. Fundamentos para la reflexión y elementos para la práctica. Ed. Graó; Barcelona.
- .- MARTÍN, M.T. y SARRATE, M.L. (1999)(Coords.): Evaluación y ámbitos emergentes en animación sociocultural. Ed. Sanz y Torres; Madrid.
- .-LEIF, J. (1991): Tiempo libre y tiempo para uno mismo. Narcea. Madrid.
- .-PANTOJA, A. (1998): Nuevos espacios de la educación social. Deusto. Bilbao.
- .-PEDRÓ, F.(1984): Ocio y tiempo libre, ¿para qué?. Ed. Humanitas. Barcelona.
- .-POSE, H.(2006): La cultura en las ciudades. Un quehacer cívico-social. Ed. Graó; Barcelona.
- .-PUIG, J.M. y TRILLA, J. (1985): La pedagogía de l'oci. CEAC. Barcelona.
- .-RACIONERO, L. (1983): Del paro al ocio. Anagrama. Barcelona.
- .- RECIO, C.; MÉNDEZ, E. y ALTÉS, J.(2009): Los bancos de tiempo. Experiencias de intercambio monetario. Ed. Graó; Barcelona.
- .-SAN SALVADOR, R. (2000): Políticas de ocio. Universidad de Deusto. Bilbao.
- .-TRILLA, J. (1985): Pedagogía de l'oci. Ed. CEAC; Barcelona
- .-TRILLA, J. (1993): Otras educaciones. Anthropos. Barcelona.

.- TRILLA. J. (1993): La educación fuera de la escuela; ámbitos no formales y educación social. Ed. Ariel; Barcelona.